

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

2. Absoluta physica Angelorum à præhabito affectu flexibilitas statuitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

nive modo, defectuosa obiectorum propositione fieri poterit, ut in eadem prosecutione obiecti ita ab Angelo postea pesserit, ut physice non periret absolute non possit, ac subinde Angelus possit ab eiusmodi prosecutione absolute physice abstinere, ac dimoueri. Si vero ea dispositio error circa finem appetentis, voluntatis, non obiectiua solum, sed subiectiua sit, nempe ex qualitate habituali insidentis voluntati (ut plane Aristoteles intelligit) vel actuali, siue actu eius, quo finis in obiecto creato ponitur, nequit intelligi, nisi quatenus habitu vel actu amatur obiectum turpe, & dissonum ratione, & precepto Dei propter ipsum, siueque gratia, seu tanquam finis, ac non propter aliud, cum quo amor Dei venit ultimi finis, summæque felicitatis creaturæ rationalis super omnia nequit consistere, ac proinde subiecti turpis amore, vel actuali, vel habituali voluntas peccatoris grauis, vel actualiter, vel habitualiter, à suo vero ultimo fine aberrat. Etenim aliquis vel errore intellectus, vel voluntatis extraordinaria prauitate, nec, nisi in damatis excogitabili, vicinum suum finem expresse auerteretur in via tamen solum præfato modo communiter homines à vero suo fine aberrant, neque aliter, de Angelis in via ab eo aberrare credi vlla ratione potest. Hic autem error prauitate dispositio, ex parte voluntatis multifariam ab Angelis (aque, atque ab hominibus tollitur) potest physice auertere ex errore intellectus, siue sola malicia voluntatis actuali, vel habituali pronuntiat: etiam habitualis, quæ prauis affectibus retardationem, durationem etiam sequente ex parte antecedentis potest, vel maxime impedire: cum, quia habens vitiosus physicam libertatem ad actum orientandum, & oppositum eliciendum absolute non aboleret, præteritum si summe intentionis non sit ad quam vno affectu peccaminoso vnius instantis, quo primum Angelus peccauit peruenire vitiosus eius habitus non potuit, quous conata obiecto prauo, eo affectu Angelus voluntas adhæret, cõcludo ergo rationes hæc S. Thomæ de absoluta immobilitate physica Angelis à semel conceptu affectu prauo, quod ipsum de aliis affectibus primo conceptus est nullatenus probare neque de ea factum Thomam intelligi debere, sed de morali impossibilitate, & difficultate retractationis vtriusque erroris, seu defectus, tam ex parte intellectus quam voluntatis, quam ei, & præstantia intellectus, & superbia, ex qua primo peccauit, vixit. In quaestione vero præfatione diximus difficultatem præsentem de morali hac impossibilitate non esse. Ita plane præcipui eius discipuli sanctum Thomam interpretantur. Egid. S. Thomæ Discipulus auditor Paludan. & Magister Vistoria relati à nostro Ludou. Turriano infra. Noster etiam Granad. supra, eo ferm. sancti Thomæ rationem, & conclusionem sectatus, item Vasquez, & Soar. & Magist. Zumel, & recentiores plerique sic iam sanctum Thomam intelligunt. Et quidem sancti Thomæ mentem, & rationem rigore physico accipienda non esse constat ex q. 16. de malo. a. 5. ad 2. ubi de demonibus iam damnatis ait. *Deus est causa scilicet Angelorum, in quo sunt oblati in malo, non quidem sicut causando, vel conseruando militiam, sed sicut non imperitendo gratiam, sic enim dicitur aliquos inducere, inde ergo oblatio Angelis vti & hominibus, non ex natura immobilitatis, quæ consonant dictis à sancto Thoma cit. q. 64. a. 2.*

Nec sileo recentiores aliquot Thomistas memoratos à Vasquez. d. 23. c. 5. num. 13. §. Caterum nulli Thomiste, qui prauam hanc dispositionem Angelorum, ex primo peccato, ob quam ei immobiliter deinceps adhærent, esse aiunt, quod per illud in suo termino seu centro, quod elegit constituitur: nec magis ad vteriozem motum concursus diuinus debeatur quam lapidi, qui in suo centro est: cui tamen extra centrum posito, concursus Dei, ut ad illud tendat, debetur. Sed tamen alia ratio, hæc est Theologo sano (necum S. Thomam) indigna. Quia, cum homo creatura rationalis, & libera sit, ac proinde peccato suo finem sibi, & centrum in creatura, quam turpiter prosecutioni, libere eligit, & constituit, æque illi concursus Dei ad motum vteriozem non debebitur, sed potius ad quietem: vnde à prauo affectu semel ex plena deliberatione conceptu æque immobilis physice homo quous, atque Angelus naturaliter erit, cum tamen diuer-

minis ratio physice immobilitatis, absolute, vel saltem naturalis, Angelis à semel conceptu affectu prauo, cui homo mobilis ab eo sit, inquiratur, & præfatio difficultas assignari ab his Thomistis tenetur. Secundo Angelum, & creaturam rationalem affectu suo turpi deliberato, quo obiectum creatum inhonestum amat, in suo naturali centro æque, atque lapidem in centro suo naturali, constituit, & quiescere, non, nisi absurdissime, & contra scripturam, & Patres pacem & quietem peccatoribus in statu culpæ frequentissime, & expressissime negantibus dicitur. Maxime in statu non solum peccati, sed, & damnationis, & cruciatuum æternorum, in quo ea ratione præfati Thomistæ malorum Angelorum immobilitatem physicam à peccato, & penitentia impossibilitatem defendere contendunt.

CERTAMEN II.

Absoluta physica Angelorum à præhabito affectu flexibilis statuitur.

Dicendum est: Angelos in via à semel conceptu affectu voluntatis quocumque etiam prauo physice mobiles absolute ac proinde flexibiles ad penitentiam esse. Ita M. Albert. 2. tract. 5. q. 1. a. 4. Scotus. in 2. d. 7. q. 1. §. secundo dico. & in reportis eadem dist. 7. q. 3. cum sua schola S. Bonan. eadem dist. p. 1. a. 1. q. 1. Richard. a. 2. corp. & solut argument. Reginald. & Gregor. q. 1. a. 2. Bassol. q. 1. a. 2. Maior. q. 1. Marit. in 2. q. 2. a. 3. Paludanus in quest. 4. d. 30. q. 1. quibus addidit Okamus. in 2. q. 19. & quod lib. 1. q. 14. Gabr. in 2. d. 7. q. 1. a. 1. postea. conclus. quatenus demones in inferno eo solum pacto in suo peccato oblati sunt, quatenus Deus sui ipsius odium, cum quo peccati penitentia repugnat, sua absoluta potentia vrens in eis perpetuo conseruata, ac proinde, non natura sua ad penitentiam inflexibiles, etiam in statu damnationis, atque à semel conceptu affectu immobiles sed mobiles censens: eandem conclusionem tradunt Valentia citata quasi. 64. primæ part. a. 2. quest. 15. pun. 2. Molina ibid. d. 5. Relata & §. Dubium. est sub traditione concilii Diuini immobilis à malo demones allecti, ubi etiam Vasquez. citat. d. 23. q. 1. ad 7. inclusive Soar. lib. 3. cap. 10. & lib. 8. cap. 1. num. 15. Arrubal. d. 180. cap. 2. Bocan. tract. 3. cap. 6. quest. 12. Ludou. Turrian. d. 64. dub. 1. Alucon. tractat. 6. d. 5. cap. 4. num. 3. & d. 9. c. 5. num. 6. Item præposit. ad citatum art. 2. dub. vii. à paratapho verum ut etiam foretur, & §. dicendum verum circa vira memoratos Hacherum tract. 4. q. 64. d. 1. num. 9. quibus addidit etiam Magistrum Bannez Dominicanum cap. 2. dub. 1. parte priore conclus. 1. §. Secunda pars, ubi conclusionem negantem vix ab alio præter citatos desentit restat. Est autem pro nostra hac conclusione notandum præfatos omnes Doctores Angelorum malorum, seu demonum, statu etiam damnationis adiuncto, physicam mobilitatem ab affectu prauo, atque ad penitentiam flexibilitatem natura ipsorum considerata absolute docuisse, tamen si eos aliis titulis, quam physice immobilitate, vel naturalis inflexibiles ad penitentiam, in eo statu, & decretis Dei denegandi auxilia efficacia, vel etiam sufficientia, vel non concurrenti, ad eorum penitentiam scientia, quæ in malis Angelis, vtrioribus adhuc, de asserant, quæ in malis locum non habent. Idcirco, quibus nunc agimus locum non habent. Idcirco, magister Arraga. d. 25. sect. 5. sub sect. 1. est demones damnatis iam & pro eo statu potestatem absolutam ad penitentiam neget, cum ex gratia adhuc sufficientis, & intendendum neget, cum ex gratia adhuc denegatione, quæ omnia vni concursus ad penitentiam denegatione, quæ omnia peccato suo mortali demeriti de consilio sunt, vti, & homo quous simili peccato graui demeretur, & Angelus hoc, & in aliis damnatis omnes homines, & Angelos facit æquales, & ne vtriusque nature immobilitas

rem physicam ab affectu prauo ad penitentiam tribuit, nequitque, in via adhuc ex peccati demerito, eorum denegationem tribuit: immo vero, neutris pro statu via adesse in his, quæ ibi docet sepe supponit: quare pro hac etiam inclusione (de qua in terminis non agit) citandus venit denique noster etiam Quirós d. 74. sect. 2. expressus pro nostra hac sententia dum Angelis penitentiae locum datum à Deo in via fuisse docet, vii. & alij ex nollis quos certamine tertio referemus.

2. Probatur conclusio ex Patribus ita apertus pro nostra conclusione extat Damascenus 2. de fide c. 3. sub init. vt de eius sententia dubitari non possit: sic enim scribit. *Est igitur Angelus natura rationis particeps intelligens perpetuo motu* (sive ex Græco *semper mobilis*, quod tantumdem valet) *arbitrijque libertate voluntatis præditus, ac sententia ratione mutabilis* (ad verbum ex Græco *mutabilis secundum sententiam*) *hoc est liberam in utramque partem voluntatem habens*. Ne vero dicas ob extrema hæc verba, quibus totam sententiam colligisse videtur, solum contendere liberum, & quoque verum veritabilem voluntatem suam Angelum esse, dum arbitrio, & voluntate, ac sententia mutabilem dixit, idque saluari, si cum primo aliquid eligit, possit non eligere, vel eligere oppositum, est à semel habita libere electione non possit dimoueri, obstant primo illa *perpetuo motu, vel semper mobilis*. Si enim semper mobilis, ac perpetuo motu arbitrij, & libertatis voluntate præditus, etiam cum elegerit primo, mobilis esse ac mutabilis à primo concepta voluntate esse debet: alioquin non semper, ac perpetuo mobilis, & mutabilis: imò nunquam mobilis, mutabilisque erit, vt Deus, est in concipiendis decretis suis liber sit, quia semel conceptis assistere, & mutare sententiam nequit mutabilis dici non potest, eadem impugnatio continetur illis verbis, *ac sententia ratione, sive secundum sententiam* (quod tantumdem ac propositum valet) continetur. Tertio, ne mobilitatem, seu mutabilitatem abusue, pro potestate ad vtrumvis, à se acceptam quis putaret, sed proprie pro potentia se à præhabito affectu ad oppositum mouendi, atque abstinendi ab illo præcauit statim Damascenus, rationem mutabilitatis huius voluntatis Angelicæ subiungens, *quidquid enim creatum est mutabile quodque subest necesse est: id enim vnum extra mutationis aleam est, quod nihil habet, à quo sit creatum*: Deus scilicet, qui tamen liber, & quoque velit veritabilis voluntate sua est. Non ergo mutabile pro libero, & ad vtrumvis veritabili solummodo, sed pro mobili, ab vno extremo in aliud propria acceptione vsurpauit, ex plicatus autem suam hanc mutabilitatis acceptionem, & mentem, iterum dedit: rationem, ob quam libero arbitrio præditam, & ob quam mutabilis arbitrij, & voluntatis Angelum dixerat, ita subnectens. *Angelus itaque, ut rationis, & intelligentia particeps liberi arbitrij est, ut autem creatus in ea conditione erat, ut mutationem recipere posset, liberumque ei esset, ut in bono manere, ac progressum facere: quod autem textus primi sine mutabilitatem voluntatis Angeli à se dictam, breuius quasi colligens, & tradens concluderet. Hoc est liberam in utramque partem voluntatem habens*, quæ libertatis solum definitio est, si præcisè poneretur verum haberet: cum autem sententia, & voluntatis præhabite mutabilitatem præmisisset utraque parte ad quam liberam voluntatem haberi Angelum ait, præhabita iam sententia, & voluntas, vniuersque pars altera continetur, vt liberæ voluntatis angelicæ esset Damasceno, vel illam conseruare, vel abdicare, atque ire in aduersam, vt proxime ex ipso recitabamus. Secundo, est hoc ita non esset, sed solius libertatis definitione, sententia concludatur à Damasceno nil aduersarij prodixit: concluderet enim, non periphrasi sententia præmissæ, sed eius efficacissima ratione ex Angeli, creata scilicet libertate voluntatis, eius mutabilitatem physicam à se immediate assertam probans, vt deinceps à ratione agenter ostendimus. Confirmatur si fieri possit apertius ex eodem Damasceno sub fine capitis eiusdem, vbi ait: Angelos ad malum, licet cum difficultate suapte tamen natura posse absolute moueri, de bonis vero, qui & Angeli permanere, nec peccato via demones,

ac Diaboli effecti sunt, sed potius Beati: subdit, *Hanc vero etiam conditione* (status scilicet beatitudinis) *vt, ne vix quidem, moueri, atque inflecti* (in malum videlicet) *queant, quod tamen non eorum natura, sed gratia tribuendum est*. Quo loco Angelos omnes à bono semel concepto in malum extra beatitudinis statum, moueri, est difficultate, physice, & absolute posse docet: ac subinde physicam eorum in statu beatitudinis absolutam à bono in malum immobilitatem, non à naturali eorum à semel concepto affectu, etiam bono, in malum inflexibilitate, sed ex Dei gratia provenire. Confirmatur, ex eodem Damasceno Dialog. contra Manichæos versus finem aiente, *Quin Deus Diabolo quoque semper bona præbet* (quatenus ex se est, vt dixerat) *utrum ille accipere recusat, atque in futuro duo Deus omnibus bona fundit, ac vniuersique prout capacem se reddidit boni particeps efficiunt*. Citius ergo in statu viæ malis Angelis conuenit recitare, bonum Dei recipere, quod libere reculant, cum recipere absolute possent, ex sententia Damasceni ex his plane constat, quo sensu eodem capite Damascenus de Demone dixerit. *Penitentia horro et ratione minime capax est, quia corpore uenit*. Neque enim ideo dixit quia purè spirituale naturam, & substantiam (cuiusmodi Angelum esse nouerat, & quem mobilem natura sua ab affectu quouis præhabito ad oppositum toties, eo capite, atque difficultas à bono in malum, quam à malo in bonum mutabilem docuerat) natura etiam sua penitentia, & retractationis cuiuscumque male affectorum, sibi contradicens, incapacem subiectinè assererat, sed obiectiue, & salutis penitentia solum, quæ Dei donum, atque ex eius gratia necessario oriundum esset: quia nimirum, quia absque corporis incentiuis, & ruditate, atque à Deo maiori perspicacitate, & aduertentia purè spiritualis Angelus peccauit indigniorem se homine, qui corporis incentiuo, etiam deliquit reddiderat: incapacitatis nomine maiorem obiectiuam doni penitentia indignitatem Angeli, quam hominis, non autem absolutam illius incapacitatem intelligens, quam rationem obduntationis Angeli præ homine, in peccato, quæ in denegatione auxilij efficacis ad salutarem penitentiam consistit dedere. Nyssenus 1. Philosoph. c. 3. Cassianus collat. 4. cap. 24. Gregorius Magn. 4. moral. c. 9. Ildorus de lumine bono c. 12.

4. Secundo probatur conclusio ex Fulgentio de fide ad Petrum c. 3. ante med. vbi ita Angelis, & hominibus cognitionis Dei facultatem concessam ait, vt eam quisque habere, aut perdere posset: subdit vero, *Si quis tamen ea perderet, suo deinceps arbitrio resumere non valeret: ut illius esset, sancta cogitationis initium gratuita dono voluntatis denuo renouandis, quibus vellet infundere, cuius fuit in ipso creationis exordio, nulla præcedentibus meritis spiritus, & corporis loci, atque affectionibus, prout ipse sapiens voluit congrue, & mirabiliter ordinare*. Ergo in vtriusque vna eademque ratio impotentia reuocandisse à peccato ad iustitiam per salutarem illius retractationem, & penitentiam est: quod hæc ex Dei gratia necessario veniat, nequeat autem ex alterutris natura. Non ergo ex naturali alterius, scilicet Angeli, inflexibilitate: impotentiam autem, & insufficientiam naturalem hominis ad habendum sanctæ cogitationis, & bonæ voluntatis, initium sic deinde probat. *Bona quoque voluntatis, & cogitationis initium non homini ex ipso nasci, sed diuinitus, & preparari & tribui, in eo Deus euidenter ostendit: quia, neque Diabolus, neque aliquis Angelorum eius, ex quo ruina illius merito in hanc inferiorem sunt detrussu caliginem, bonam perierit, aut poterit resumere voluntatem: quod si possibile esset, ut humana natura postquam à Deo auersa bonitatem perdidit voluntatis, ex ipsa rursus eam habere potuisset multo possibilibus hoc haberet Angelica: quæ quanto minus grauatur terreni corporis pondere, tanto magis hac esset præditus facultate*. Nisi autem Angelus à semel habita voluntate physice nobilis, & flexibilis absolute esset, atque à Fulgentio censetur male probaret hominem bonam voluntatem natura sua recuperare per penitentiam non posse cum natura physice, & absolute à malo in bonum, & contra flexibilis, mobilisque sit, ex eo, quod illam Diabolus natura sua ad semel perdidit,

Bedæ ad eum locum. Authoris historia scholastica, & aliorum, quibus accedunt Molina supra §. Secundo Angelus, Valquez etiam supra capite 4. §. Contra fundamentum, numero 13, atque scholastici alij ex rigilioribus, Ratio autem, qua Maldonatus huius sententiæ probabilitatem excludi putavit, efficax non est: facilius quippe, Diabolo vitium merito fuit Pilatum Iudicem innocentie Christi iam confensum, adeoque ad eius libertatem inclinatum, & propensum, eo vxoris nuntio ad Christum postrema sententia diffinita, ex qua eius, libertas omnino, iam, & vincte pendebat, obstruere, quam Phariseos, & Principes Sacerdotum, cum inimicis cogitationibus, tum adeo inuidios, ac subinde inimicè retrogrados, ad Christum necem procurandam odio obstinatos, obstruere ab eo proposito diuertere, & ad procurandam Domini libertatem, oppositis nouis suasionibus perducere, qua ratione etiam in hanc ego sententiam inducor. Secundo probatur, citra controuersiam antecedens: dubium quippe esse nequit, quin Diabolus expoliatus Christi morte infernum expertus, multoque iustos redimios, ac Dominum resurgentem, seque potestate tyrannica in homines priuatum, ac deturbatum videns, & hominum redemptionem, ea etiam morte peractam recognoscens, amve à se procurat vehementissime, præ inuidia doluisse. Terio demum probatur antecedens, ipsum, quia experientia ipsa pœnæ, cum priuatiuæ, & essentialis, tum positiuæ, quam patitur, atque æternæ passurum, se nouit, de peccato, ob quod ea patitur passurumque æternum est, sibi summo opere displicere, dolereque, etsi non honeste, & fructuosè, sed turpiter, & infestissime Diabolum extra controuersiam cunctis Doctoribus est.

CERTAMEN III.

Efficax ratio à priori.

5. Probatur tertio conclusio ratione à priori data à Damasceno postremis verbis testimonij ex ipso recitata à nobis certamine 2. init. vt obseruauimus num 3. sub init. angelus liber (saltem in statu viæ) est in prima electione ex plena deliberatione, circa obiectum, quodvis habita, seu habenda: ergo ea etiam habita, liberè, ac ex deliberatione in prima duratione, quæ ad deliberandum, satis ipsi fuit, liber etiam in statu viæ fuit, in eius conseruatione, duratione sequente, sufficiente etiam ipsi Angelo ad nouam deliberationem habendam circa idem obiectum, ergo Angelus natura sua physice mobilis, & flexibilis absolutè in via fuit à semel habita libera, atque ex plena deliberatione voluntate. Consequentia hæc vltima euident est: si enim absolute, & physice immobilis ab illa præhabita voluntate Angelus natura sua esset, non posset, non in quavis duratione, subsequente prius habitam deliberatam voluntatem, & electionem primam circa obiectum illud conseruare; cui repugnat illam conseruare, vel non conseruare pro libito in aliqua duratione posse, vt opus est ad libertatem absolutam conseruandam illam præhabitam, deliberatam voluntatem, & electionem, circa illud obiectum in duratione sequente sufficiente ad plenam deliberationem circa obiectum illud iterum habendam. Prima consequentia (de qua lis cum aduersariis esse solummodo potest) probatur: ideo Angelus liber absolutè fuit in præhabita prima deliberata voluntate, & electione prima circa obiectum illud, quia voluntati eius adiuuit, cogitatio duplex altera bonitatis obiecti ad eius prosecutionem inducens, altera malitiæ ab eius prosecutione retrahens, atque ad eius fugam suadens: atqui illa ipsa duplex cogitatio æque retrahens, & inducens in sequente duratione sufficiente ad plenam deliberationem iterum habendam circa obiectum idem perseverat: ergo æque liber fuit Angelus pro statu viæ in eius voluntatis, & electionis conseruatione, duratione sequente sufficiente ad habendam iterum plenam deliberationem circa obiectum illud prosecutionem seu fugiendum, ac fuit, cum

primum illam deliberatam voluntatem, & electionem habuit. Dices: cum primam electionem, & deliberatam voluntatem habuit, non ideo solum fuisse Angelum liberum ad eam habendam, quod vtraque cogitatio retrahens ab obiecto & ad illud inducens adiuuit: sed, quia defuit præcedentia deliberata illius voluntatis, & electionis, quæ nondum habita præexistat: ex qua indifferens de se, & re, vt aiunt, integra voluntas ita præhabita voluntatis conseruationi deinceps affigitur, & immobilis physice adheret, vt nequeat ab eius conseruatione cessare, aut resiliire.

2. Petitur apertè ea solutione principium, vt supra cum Ægid. Masilio Valquez, & aliis Scholasticis politioribus contra Thomistas aliquot Sancti Thomæ conclusionem negatam, & rationem de physica Angelus immobilitate absolutam à præhabita voluntate deliberata, & electione intelligentes obseruabamus certamine primo, ea siquidem ratio conclusio ipsa aduersariorum est, vt patet: quam ex natura voluntatis Angelicæ circa obiectum vtraque illa cognitione indifferenter propositum duratione sequente non minus quam in anteriore, in qua primum elicita, & liberè, ac deliberatè habita electio circa illud obiectum fuit, efficaciter impugnamus. Contra secundo: quia si quid ea ratio, & solutio præstaret, æqua facilitate voluntas humana eisdem cogitationibus, in sequente duratione indifferenter obiectum proponentibus physice absolute immobilis, ac inflexibilis à semel habita deliberata voluntate contra aduersarios defenderetur, vt cuius patet: vtraque vero confutatio fortior, & efficacior apparebit, si rem euasione eius enoluamus. Etenim physica absoluta potestas voluntatis cuiusvis de se se liberè, ac indifferenter, ad prosecutionem, vel non prosecutionem, seu fugam obiecti indifferenter propositi, in quavis duratione sufficiente ad plenam deliberationem habendam solum potest auferri per aliquid adiunctum voluntati ipsi ex parte actus primi, siue pro priori naturæ physice connexum cum affectu eliciendo, ac subinde physice voluntatem determinans ad eum circa obiectum illud in ea duratione habendum. Pater ex statis apud Boetium, Anselmum & reliquos Patres, & Scholasticos principis libertatis: inde enim solum aduenire voluntati cogitationibus indifferenter circa obiectum instructæ necessitas, quæ cum affectum ab ipsa esse, elicique facit, aut cogit, atque illum non esse, vel oppositum affectum esse impedit, ac prohibet: quæ sola necessitate absoluta, ac simplex, siue simpliciter talis, absolute, ac simpliciter tali voluntatis libertate aduersatur. Atqui ex præcedentia electionis, seu voluntatis deliberatæ duratione anteriore circa obiectum aliquod æque indifferenter proponendum duratione sequente sufficiente voluntati angelicæ ad plenam circa illud deliberationem habendam, nihil additur voluntati physice connexum ex parte actus primi seu prioris naturæ cum affectu præhabito, ad ipsamve habendum, seu conseruandum duratione sequente sufficiente: ad plenam deliberationem rursus circa idem obiectum habendam physice determinans. Ergo ex præhabito affectu deliberato, & electione circa illud obiectum à voluntate Angelica duratione anteriore eius absolute libertas, & potestas indifferens ad eum affectum, & collectionem conseruandam, & habendam duratione sequente circa idem obiectum æque indifferenter propositum nullatenus auferitur: quare, & ab ea physice, & absolute mobilis Angelus, cuiusque voluntas natura sua est.

3. Minor sola probationem apud aduersarios desiderauit, quam, nec leuem sic præsto. Actus voluntatis angelicæ semel habitus, ac præcedens duratione anteriore, ea præcedentia temporaria præcisè, non præcedit naturæ, & causalitate, siue ex parte actus primi, actum, seu affectum ab eadem voluntate eliciendum duratione sequente sufficiente ad plenam deliberationem, iterum habendam, circa idem obiectum æqua indifferenter propositum: ergo præcisè è sui temporaria, præexistencia nihil addit voluntati angelicæ ex parte actus primi physice connexum cum eiusdem elicientia duratione sequente, ac physice determinans voluntatem Angelicam ad eius conseruationem duratione perfata sequente antecedens